

נזורה גזרה על החורבן, ונצטוינו להתאבל עליה, כמאמר הכתוב "שישו אתה [עם ירושלים] משוש, כל המתאבלים עליה" –

ומאידך להתאבל יותר מדאי, אף זו אי אפשר, שאין גזרין גזירה על הצבור אלא אם כן רוב צבור יכולין לעמוד בה –

דכתיב: "במארה אתם נארים [קבלתם עליכם ב"ארור" להביא את המעשר אל בית האוצר] ו[בכל זאת] אותי אתם קובעים [גוזלים, שאינכם מביאים; ו"ארור" זה הלוא קיבל עלין] הגוי כולו [כלומר, כל הקהל כולו קיבלו על עצמם את הגזירה]", ומסתמא אם לא היו כולם יכולים לעמוד בכך לא היו מסכימים, הרי שאין גזירה חשובה גזירה אלא אם כן הציבור יכול לעמוד בו, שהרי לכן הזכיר הכתוב "הגוי כולו", והיות ו"רובו ככולו", הרי למדנו שאין גזרין גזירה על הציבור אלא אם רוב הציבור יכול לעמוד בו.

אלא – סיים רבי יהושע ואמר – כך אמרו חכמים:

א. סד אדם את ביתו כסיד, ומשייר בו דבר מועט [מקום קטן] שאינו סד אותו!

ומפרשת הגמרא: כמה הוא אותו מקום מועט?

אמר רב יוסף: אמה על אמה.

ואמר רב חסדא: אותה אמה על אמה תהיה כנגד הפתח.⁽⁹⁾

ב. וכן עושה אדם כל צרכי סעודה, ומשייר

פרושין בישראל שהנהיגו את עצמן: לא לאכול בשר ושלא לשתות יין.

נטפל להן רבי יהושע, ואמר להן:

בני! מפני מה אי אתם אוכלין בשר ואין אתם שותין יין?

אמרו לו לרבי יהושע: וכי נאכל בשר שממנו מקריבין על גבי מזבח, ועכשיו בטל!?

וכי נשתה יין שמנסכין ממנו על גבי המזבח, ועכשיו בטל!?

אמר להם רבי יהושע: אם כן אף לחם לא נאכל, שכבר בטלו מנחות שהם לחם!?

ענו לו: אכן יפה אמרת, ושוב לא נאכל לחם כי אפשר בפירות.

אמר להם: אף פירות לא נאכל, שכבר בטלו בכורים הבאים מן הפירות!?

אמרו לו: אכן לא נאכל משבעת המינין שהביכורים באים מהם, כי אפשר בפירות אחרים.

אמר להם: אף מים לא נשתה, שכבר בטל ניסוך המים!?

שתקו, ולא ידעו להשיבו.

אמר להן רבי יהושע: בני! בואו ואומר לכם:

שלא להתאבל כל עיקר, אי אפשר, שכבר

9. א. היינו נוכח הפתח, כדי שיראה מיד שיכנס בפתח, ויש שמניחין פנוי למעלה מן הפתח